

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан
университетінің Басқарма
төрағасы-ректорының
2022 жылғы «___» № ____ бүйрығына
Косымша

«М.ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ» КЕ АҚ-НЫҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТЫ

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты енгізудің мақсаты мен міндеттері

1.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 15 қарашадағы № 410-V Заңының, 2022 жылғы 2 ақпандығы Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022 – 2026 жылдарға арналған тұжырымдамасының нормаларына сәйкес дайындалды.

Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат ОҚУ қызметінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың жолын кесуге бағытталған «М.Әуезов атындағы ОҚУ» КЕ АҚ-ның (әрі қарай – ОҚУ) нормативтік актісі.

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат – ОҚУ қызметіне қоғамның сенімін арттыруға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға бағытталған құқықтық, әкімшілік және ұйымдастырушылық шаралар.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты енгізудің негізгі мақсаттары болып табылады:

- ЖОО-ның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қатысу тәуекелдерін төмендету;
- ОҚУ сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын, атқаратын лауазымы мен білім беру деңгейіне, нысанына қарамастан, ОҚУ жұмыскерлері мен білім алушыларында сыбайлас жемқорлықтың кез-келген нысаны мен көрінісін қабылдамау туралы бірынғай түсінік қалыптастыру;
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының негізгі талаптарын түсіндіру.

ОҚУ-де Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты енгізуде алға қойылған мақсаттарға жету үшін келесі міндеттер белгіленеді:

- 1) Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті қалыптастыру;
- 2) сыбайлас жемқорлық мүмкіндіктерін жою;
- 3) жауапкершілікті қамтамасыз ету жөніндегі шараларды жетілдіру;
- 4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда азаматтық қоғамның рөлін арттыру;
- 5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің тиімділігін қамтамасыз ету;

6) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметті жетілдіру.

2. ОҚУ сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің негізгі қағидалары

2.1 ОҚУ-нің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесі келесі қағидаларға негізделеді:

- 1) жариялыштық, ашықтық және айқындық;
- 2) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын кешенді пайдалану;
- 3) сыйбайлас жемқорлықтың алдын алудың басымдығы;
- 4) мемлекеттік органдар және азаматтық қоғаммен өзара іс-қимыл;
- 5) тиімділік пен нәтижелілік;
- 6) сыйбайлас жемқорлықтың барлық көріністерін қабылдамау;
- 7) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін адамдарды қорғау;
- 8) сыйбайлас жемқорлық үшін жауапкершіліктің бұлтартпастығы.

3. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты үйымдық құрылым

3.1 Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет – университеттің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған барлық іс-шараларын үйымдастыруға жауапты үйымдық құрылымы.

3.2 Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты үйымдық құрылымның негізгі міндеттері:

- ОҚУ-де сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша шешімдер қабылдау үшін ұсынымдар дайындау;
- ОҚУ-де сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін туыннатуы мүмкін себептер мен жағдайларды болдырмауға бағытталған ұсыныстар әзірлеу;
- Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау жүргізуі үйымдастыру;
- Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және алдын алу мәселелері бойынша оқыту іс-шараларын үйымдастыру;
- құқық қорғау және бақылау-қадағалау органдарының өкілдеріне сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және алдын алу бойынша ОҚУ қызметін тексеру барысында көмек көрсету;
- сыйбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыстар нәтижесіне бағалау жүргізу және сәйкес есеп материалдарын дайындау.

4. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылмен және алдын алушмен байланысты ОҚУ жұмыскерлерінің міндеттері

ОҚУ-нің барлық жұмыскерлері атқаратын лауазымына және еңбек өтіліне қарамастан, өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау барысында:

- осы Саясаттың ережелерін басшлыққа алуы және оның қағидалары мен талаптарын сөзсіз сақтауы;
- айналасындағылармен сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға дайындалу немесе жасауға қатысу ретінде түсінілетін іс-әрекеттерден бас тартуы тиіс.

5. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар

5.1. Осы Саясатқа қосымша ретінде ОҚУ-де жыл сайын өткізілу уақыты және жауапты орындаушылары көрсетіletіn сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспары бекітіледі.

5.2. ОҚУ-де сыйбайлас жемқорлық көріністерін болдырмау, құқықтық сауаттылықты арттыру және сыйбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті қалыптастыру мақсатында Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт және университет жұмыскерлері мен білім алушыларының моральдық-этикалық бейнесіне негізгі талаптарды белгілейтін Әдеп кодексі қабылданған.

5.3. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың негізгі элементтерінің бірі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалаудың мақсаты ОҚУ жұмыскерлерінің жеке пайда табу үшін сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау мүмкіндігі неғұрлым жоғары нақты факторларын анықтау.

5.4. ОҚУ-де сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және алдын алу бойынша келесі тақырыптарда жұмыскерлерді оқыту ұйымдастырылуы тиіс:

- сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін занды жауапкершілік;
- сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша заннама талаптары мен ОҚУ ішкі актілері және олардың ОҚУ қызметінде қолдану тәртібімен таныстыру.

5.5. ОҚУ іске асырылатын ішкі бақылау сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының алдын алуға және анықтауға ықпал етеді. Ішкі бақылаудың мақсаты - ОҚУ қызметінің нормативтік-құқықтық актілер мен ОҚУ ішкі актілері талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету.

5.6. Серікtestермен өзара әрекет барысында ОҚУ қызметті жүзеге асыруда қабылданған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар туралы ақпарат береді, соның ішінде келісім-шарттарға сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды сақтау туралы арнайы ережелер енгізуі мүмкін. ОҚУ адад іскерлік қатынас орнататын, өз іскерлік беделін қорғайтын, жоғары этикалық стандарттарды қолдауды іске асыратын, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың өзіндік шараларын жүзеге асыратын, ұжымдық сыйбайлас жемқорлыққа қарсы бастамаларға қатысатын серікtestермен іскерлік қарым-қатынас орнатуға және сақтауға ұмтылады.

5.7. ОҚУ енгізілген сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар деңгейі мен іске асырудың жетістіктер туралы, соның ішінде тиісті мәліметтерді ресми интернет-ресурстарға орналастыру арқылы қоғамды ақпараттандыруды іске асырады.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат талаптарын сақтамағаны үшін жауапкершілік

6.1. ОҚУ-нің барлық жұмыскерлері мен білім алушылары қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормалары мен осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат талаптарын сақтауға міндетті.

6.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормалары мен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат талаптарын бұзушылық үшін кінелі тұлғалар тәртіптік, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және қылмыстық жауапкершілікке тартылуы мүмкін.